

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

Het college verzoekt u dit raadsvoorstel te behandelen

Onderwerp	Vaststellen beleid biodiversiteit
Zaaknummer	52364-2024
B&W vergadering	24 september 2024
Agendacommissie	23 september 2024
Raadsvergadering	17 oktober 2024
Portefeuillehouder	Dhr. B. (Breun) Breunissen
Behandelend ambtenaar	Hennie Rodijk telefoon: 0572-347867, e-mail:
Fatale termijn(en)	

Bijlage(n):

(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)

1. Beleidsnota
2. Persbericht

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	17 oktober 2024
Zaaknummer	52364-2024
Onderwerp	Vaststellen beleidsplan biodiversiteit
Portefeuillehouder	Dhr. B. (Breun) Breunissen
Voor informatie	Hennie Rodijk telefoon: 0572-347867, e-mail:

Samenvatting

Binnen de gemeente Raalte is er een groeiend besef dat biodiversiteit onmisbaar is, omdat we zonder niet kunnen bestaan. We zien dat het behouden, herstellen en versterken van biodiversiteit van groot belang is voor toekomstbestendigheid en leefbaarheid. Dat willen we aanpakken door het leggen van verbindingen op het gebied van natuurstructuren en de onderlinge samenwerking. In het beleidsplan biodiversiteit is opgenomen wat we als gemeente Raalte willen bereiken en hoe we dat kunnen gaan doen. Centraal staat hierin het woord "verbinding". Uw raad wordt voorgesteld het beleidsplan biodiversiteit vast te stellen.

Beslispunten

1. Het beleidsplan biodiversiteit vast te stellen;
2. Het college opdracht te geven hieraan uitvoering te geven;
3. De inzet van de benodigde middelen af te wegen bij de begroting 2025-2028.

Inleiding

Het besef dat er opgaven liggen om de biodiversiteit te versterken lezen we o.a. in het coalitieakkoord, de Omgevingsvisie Horizon gemeente Raalte 2040 en de strategische raadsagenda. Ook in de dagelijkse praktijk is er behoefte aan meer inzicht en sturing bij het ontwikkelen en toetsen van ruimtelijke plannen en bij de uitvoering van de beheeropgaven. Er zijn middelen beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen van gemeentelijk beleid, hieraan is uitvoering gegeven. Het voorliggende beleidsplan biodiversiteit bieden we uw raad ter besluitvorming aan. De essentie van het beleid leest u in de hoofdstukken 3 en 4 (visie, ambitie en het biodiversiteitsbeleid).

Zonder biodiversiteit kunnen we niet bestaan, we zien dat de biodiversiteit onder druk staat. Bovendien zijn er lokaal veel uitdagingen en liggen er kansen die we kunnen benutten. De urgentie wordt breed gevoeld, we doen al het nodige om de biodiversiteit te bevorderen. Dat gebeurt nu nog teveel ad hoc en we doen het nog te weinig met anderen. In dit beleidsplan komen de wensen, ambities en de uitdagingen samen. Het beleid is gemaakt voor de 9 kernen en het gemeentelijk bezit in het buitengebied.

Het beleidsplan beschrijft wat we verstaan onder biodiversiteit, waarom het belangrijk is en waardoor het onder druk staat en hoe het gesteld is met de biodiversiteit in de gemeente Raalte. We weten dat de gemeente Raalte niet alleen staat, ons speelveld wordt mede bepaald door wet- en regelgeving en hoe andere partners invulling geven aan de ambities op het gebied van biodiversiteit (o.a. provincie Overijssel). Centraal in het beleidsplan staat onze visie en ambitie en het gemeentelijke beleid. Om het beleid operationeel te maken introduceren we een natuurstructuurkaart, het streven naar een landelijke groennorm en een actieprogramma.

Het beleidsplan biodiversiteit is tot stand gekomen met inbreng vanuit de interne organisatie en door het consulteren van de werkgroep groene agenda. Daarnaast hebben inhoudelijke sessies plaatsgevonden met ons college en uw raad. Voor inhoudelijke ondersteuning en het schrijven van de rapportage is een ecologisch adviesbureau ingehuurd.

Kort samengevat gaat biodiversiteit over soortenrijkdom. Bij een gezonde soortenrijkdom is er voldoende variatie tussen soorten en binnen soorten, dat leidt tot een natuurlijk evenwicht. Als soorten wegvallen verdwijnt het natuurlijk evenwicht, verzwakt het natuurlijk systeem waarbij de conditie en weerbaarheid achteruit gaan. Variatie houdt de natuur sterk en veerkrachtig zodat het beter bestand is tegen negatieve invloeden. Biodiversiteit is belangrijk voor mens, plant en dier, het levert ons bijv. schone lucht, voedsel, schoon water en bouwstoffen. Om aan een goede biodiversiteit te kunnen bijdragen zijn de 5 V's van belang, Voedsel, veiligheid, vocht, voortplanting en verbinding.

Op basis van data zien we dat er binnen de gemeente Raalte waardevolle gebieden liggen, zoals de landgoederen, kleinschalige landschappen, erven en het Boetelerveld. De biodiversiteit binnen de 9 kernen is divers en soortenrijk. Op basis van gebiedskarakteristieken zijn er grote verschillen waar te nemen tussen een kern in het open polderlandschap als Liederholthuis en een kern in de nabijheid van bossen als Luttenberg. Vele gebouwde bewonende soorten als vleermuis, huismus en gierzwaluw komen voor in de grotere kernen als Heino, Heeten en Raalte. Een groot contrast zien we tussen de groenere woonwijken en de oudere wijken (met minder groen) en de sterk versteende bedrijventerreinen in o.a. Raalte. Ook ontbreekt het op veel plaatsen aan een goede verbinding tussen groen- en natuurgebieden.

In onze visie op biodiversiteit staat het woord **verbinding** centraal. We kennen goede verbindingen in onze Raalter samenleving. Daar geeft houvast en saamhorigheid en maakt ons als mens minder kwetsbaar. Deze verbinding geldt niet alleen voor mensen maar ook tussen de mens en natuur en tussen de natuur onderling. Onze visie is dat verbinding sterk maakt en veerkracht geeft. We staan als gemeente daarom voor alle verbindingen. We richten ons op 3 sporen, het versterken van de natuurstructuur, het stimuleren van natuurinclusief bouwen en het versterken van de samenwerking.

Dat willen we samen met anderen doen door binnen onze gemeente de biodiversiteit te verrijken en door natuurstructuren te versterken en te verbinden. De kwaliteit van de groenelementen willen we op een hoger niveau brengen en meer met elkaar in verbinding brengen. Ons biodiversiteitsbeleid bestaat uit de onderstaande zeven uitgangspunten.

1. De natuurstructuurkaarten zijn ons kompas
2. Biodiversiteit wordt integraal onderdeel bij projecten
3. We maken ons groenbeheer zo ecologisch mogelijk
4. We passen de openbare ruimte aan
5. We stimuleren en faciliteren natuurinclusief bouwen
6. We gaan meer samenwerken en met anderen aan de slag
7. We verankeren biodiversiteit in de organisatie

Samenvattend willen we werken aan de het behouden, herstellen en versterken van de biodiversiteit in de gemeente Raalte. Dat doen we door het bestaande gemeentelijke bezit aan te passen en bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in te zetten op biodiversiteit. We doen het niet alleen. We zoeken de verbinding met plaatselijke initiatiefnemers en ondersteunen ze. In de beheerplannen maken we een uitwerking van het beleid, bijvoorbeeld op het gebied van bermen en sloten in het buitengebied. Waar nodig creëren we een nieuw draagvlak. We gaan aan de slag om natuurinclusief bouwen te stimuleren en zoeken verbinding met aannemers en aan de tekentafel bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Daar waar maatregelen in nauwe samenhang met klimaatadaptatie kunnen worden uitgevoerd pakken we deze kans.

Al deze uitgangspunten zijn nader uitgewerkt in de beleidsnota. Enkele aspecten verdienen een nadere toelichting.

Natuurstructuurkaarten als ons kompas.

Het ontwikkelen, herstellen en versterken van biodiversiteit vindt plaats op veel verschillende niveaus en beleidsterreinen, ook zijn er veel partijen bij betrokken. Om het overzicht te bewaren is per kern een natuurstructuurkaart gemaakt met een toelichting. Dat geeft ons richting bij ruimtelijke ontwikkelingen en het uitvoeren van onze beheertaken, mede omdat het behalen van de ambities op het gebied van biodiversiteit een traject is van lange adem waarbij we voortdurend kleine stapjes zetten.

De natuurstructuurkaarten zien we als kompas en zijn gebaseerd op het beleid t.a.v. groenhoofdstructuur en de daarbij behorende kaart. Op de natuurstructuurkaarten zien we alle groenelementen binnen de groenhoofdstructuur, de kansen voor het verbeteren van de biodiversiteit en zijn de groene parels weergegeven en de verbindingen die hiervoor gewenst zijn. De inzet van middelen krijgt prioriteit binnen de hoofdstructuur. De natuurstructuurkaarten zijn in de bijlage van het beleidsplan opgenomen.

Biodiversiteit wordt integraal onderdeel bij projecten

Bij gebiedsontwikkeling en integrale projecten zien we dat voor veel zaken een claim wordt gelegd op de beschikbare (openbare) ruimte. Voor de aanleg van groen, en daarmee het versterken van biodiversiteit willen we dit standaard opnemen en onderdeel laten zijn van de integrale afweging. Hiermee geven we meer stevigheid aan het biodiversiteitsbeleid. Om dit te kunnen onderbouwen introduceren we een groennorm (zoals er ook normen zijn voor parkeren en waterberging). Hiermee beogen we in kwantitatieve en kwalitatieve zin handvatten te hebben die we waarnaar we streven bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Het geeft hierbij een richtlijn over hoeveel groen die in een wijk minimaal aanwezig zou moeten zijn en ook van welke aard.

Als richtlijn kiezen we voor de groennorm 3-30-300 die landelijk veel wordt toegepast (richtinggevend). Dat houdt in dat we streven naar 50 m² groen per inwoner op buurtniveau, zicht bestaat vanuit de woning op minstens 3 volwassen bomen, iedere buurt 30% kroonbedekking kent ten behoeve van beschaduwing en dat er binnen 300 meter een groene plek is om verkoeling te zoeken of andere mensen te ontmoeten. Daarnaast is er een kwalitatieve norm waarbij de gelaagdheid van groen nader wordt omschreven (20% hoge vegetatie als bomen, 15% middelhoge vegetatie als struiken, 20% lage vegetatie als (kruidenrijk) gras en bloemenweides). Verder is het belangrijk om geen overbodige verharding aan te brengen. Deze maatregelen zijn van belang voor zowel de biodiversiteit en de klimaatbestendigheid (opvangen hemelwater en voorkomen van hittestress). In de praktijk kan blijken dat deze groennorm niet altijd haalbaar is, dan kan de norm bijgesteld worden naar een minimum variant van 1-20-300.

Van beleid naar uitvoering

Het nieuwe beleid biodiversiteit biedt een handelingsperspectief ten aanzien van de uitvoering. Het actieprogramma biedt de nodige handvatten om hiermee aan de slag te gaan. We realiseren ons dat dit op veel terreinen speelt en dat het boeken van resultaten een kwestie van lange adem is. We zetten hierop in door het nemen van allerlei maatregelen op het gebied van beheer en onderhoud, bij gebieds- en beleidsontwikkeling en door het stimuleren van initiatieven van derden. Kennis ontwikkeling, educatie en een goede communicatie zijn hierbij essentieel. Bij de begroting 2025 ramen we middelen voor om een start te maken met de uitvoering van het beleidsplan biodiversiteit. Ons voornemen is om vanaf 2026 middelen structureel te ramen.

Beoogd effect

Met het vaststellen van het beleidsplan biodiversiteit beschikt de gemeente Raalte over een samenhangend beleidsplan waarmee we de inzet en prioriteiten kunnen bepalen op het gebied van biodiversiteit.

Argumenten

Het vaststellen van het beleidsplan biodiversiteit is nodig voor een breed bestuurlijk draagvlak zodat de uitvoering hierop gericht kan worden.

Participatie

Intern en extern zijn partijen betrokken bij het opstellen van het nieuwe beleid. Deze samenwerking zetten we graag voort.

Duurzaamheid

Het versterken van biodiversiteit draagt in belangrijke mate bij aan brede duurzaamheidsdoelen.

Kanttekeningen

n.v.t.

Financiën en fiscale aspecten

Om tot uitvoering te komen wordt bij de begroting 2025-2028 een voorstel gedaan om middelen te ramen. Voor 2025 ramen we een eenmalig bedrag van € 80.000. Vanaf 2026 willen middelen ramen, zowel eenmalig als structureel, de hoogte van deze bedragen dienen we nog nader te bepalen.

Vervolg

Het college opdracht te geven om uitvoering te geven aan het beleid.

Communicatie

Na het vaststellen van het raadsvoorstel heeft ons college een persbericht verzonden (zie bijlage). Voor de bredere communicatie wordt aangesloten bij de communicatiestrategie zoals die is vastgesteld voor het klimaatbeleid vanwege de nauwe samenhang tussen beide beleidsthema's.

Bijlagen

1. Beleidsnota
2. Persbericht

burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,

de secretaris
Monique van Esterik

de burgemeester
Rob Zuidema

RAADSBSLUIT

Zaaknummer 52364-2024

De raad van de gemeente Raalte,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 24 september 2024

Besluit:

1. Het beleidsplan biodiversiteit vast te stellen;
2. Het college opdracht te geven hieraan uitvoering te geven;
3. De inzet van de benodigde middelen af te wegen bij de begroting 2025-2028.

Aldus besloten in de vergadering van 17 oktober 2024.

de griffier
Karin Zomer

de voorzitter
R.J. Zuidema